

Wubbo Ockels Brandaris Prijs

Terschelling, 28 september 2019

Dames en heren,

Morgen is allang begonnen. Want de spreekwoordelijke toekomstige generaties zijn vleesgeworden. Ze spreken wereldleiders recht in het gezicht aan op hun verantwoordelijkheid, lopen met miljoenen tegelijk de schoolbanken uit, en eisen beleid dat hen een redelijke kans op een leefbare wereld laat. Ze hameren op de best beschikbare wetenschap en die laat geen twijfel: morgen is allang begonnen. De bosbranden in Siberië en Californië, de verwoestende Dorian, de bloedhitte in India en Europa, het houdt niet meer op!

Al Gore gaf onze winnares 450 slides zodat ze iedereen duidelijk kon maken hoe morgen eruitziet als we doorgaan als vandaag. Belangrijk. Urgent. Maar toch kon Al Gore het dak op, want daar is morgen ook allang begonnen: de zonedakrevolutie is in volle gang.

Haar persoonlijke zonnewende was 25 jaar geleden, in Mexico-City. Een stroomuitval hulde de zonovergoten stad in roet vanwege alle dieselgeneratoren. Zij verbeeldde zich hoe het makkelijk anders kon zijn als de daken waarover zij uitkeek bedekt waren met zonnepanelen. Dat beeld heeft haar nooit meer losgelaten. Ze werd duurzame energie-expert bij het Internationaal Energieagentschap, maar verruilde al snel het kenniswerk voor de praktijk. Bij het kapitaalkrachtige BP van Lorde Brown mocht ze groot en gedurfd denken en doen en met zonnestroom brengen naar plekken zonder toegang tot elektriciteit. Sindsdien is ze geobsedeerd door schaal. Impact. Terug in Nederland richtte ze haar eigen bedrijf op – Zonline - om geen dak in Nederland onbedekt te laten. Ze bundelde de krachten met de Amerikanen van Sungevity om haar *Rooftop Revolution* te versnellen. Inmiddels werken 200 “solar warriors” vanuit Amsterdam Noord om het mensen zo aangenaam mogelijk te maken hun dak van panelen te voorzien. Elke dag zien zij het grote, harige, vermetele doel (de *BHAG*¹) op de muur: 5 miljoen mensen op zonlicht laten leven, eerder rusten wij niet.

In glinsterende energieopwekkende kleding staat ze voor je en laadt je mobiel op terwijl ze uitlegt waarom je jezelf tekortdoet met je kale dak, dat zonnepanelen een *no-brainer* zijn en, kijk, je burens verdienen er al op. Ga je om – er blijft immers geen reden voor uitstel - dan kan het zomaar dat vriendelijke vluchtelingen - door haar bedrijf geschoold - de panelen komen installeren. In een handomdraai leef je op zon.

¹ Big, hairy, audacious goal. Spreek uit als *bee-hag*.

Ze wil meer. De brille, kennis en technologie waarover ze beschikt stelt ze in het werk om ook mensen in moeilijke segmenten toegang tot de geneugten van zonne-energie te verschaffen. Met stichting Huurdakrevolutie ontnemt ze huurders en corporaties de barrières en wil ze eind volgend jaar op 10% van de huurwoningen panelen zien. Met Urgenda en steun van NL2025 startte ze Schooldakrevolutie om de helft – nee, niet de helft, alle! – alle schooldaken in Nederland productief en educatief te maken. Binnen 6 jaar draaien op alle scholen de verduurzaamde curricula en koffieautomaten op zonlicht. En nu zijn de theaters ook al aan de beurt.

Morgen is allang begonnen, maar vandaag is nog lang niet voorbij. Earth Overshoot Day – de datum waarop onze ecologische impact de jaarlijkse draagkracht van de aarde overschrijdt – viel nog nooit zo vroeg als dit jaar², fossiele brandstoffen zitten nog steeds in de lift, diersoorten en regenwouden kolken door het afvoerputje van de economische groei, en ook bij ons is het BBP nog steeds de belangrijkste maatstaf voor het landsbestuur.

Bij zoveel inertie, blijven moed, volharding, en verbeeldingskracht hard nodig. En schaal. Want problemen van grote schaal vragen dito oplossingen. Schaal bereiken we samen. “We kunnen de mensheid in een betere richting krijgen, als we samenwerken. We kunnen allemaal in de mensheid geloven. Onze wil is de sleutel,” schreef Wubbo vlak voor hij het leven gaf. Dat besef zit in haar DNA. Als onze bondscoach zonne-energie laat zij geen kans onbenut met haar oranje leeuwen en leeuwinnen het zonnelegioen te vermenigvuldigen. Dankzij strijders als zij, die groot durven dromen en drammen met flair tot duurzaamheid doodgewoon is, krijg ik *happy energy* en weet ik: ja, morgen is allang begonnen.

Ik dank de jury van harte dat ik de prijs mag uitreiken aan

Roebym Anders!

² 29 juli. Voor Nederland was dat zelfs 4 mei. <http://wwf.panda.org/?350491/Earth-Overshoot-Day-2019>